

## PVF- 31 januari 2014- Vragen en Antwoorden

1. De Vlaamse Regering keurde het ontwerpdecreet voor het invoeren van de Persoonsvolgende financiering voor personen met een handicap goed op 31/1/2014. Wat betekent deze goedkeuring, is PVF nu een feit?

De goedkeuring vandaag betekent dat het ontwerp van decreet nu naar het Parlement kan voor goedkeuring, dit is dus een belangrijke stap. Het zal nu worden besproken in de Commissie Welzijn van het Vlaams Parlement, waar amendementen kunnen worden toegevoegd. Als die bespreking is afgerond, zal de tekst van het ontwerpdecreet, met de eventuele amendementen, ter stemming worden voorgelegd aan de plenaire vergadering. Bekrachtigt deze het ontwerpdecreet, dan is het nieuwe decreet een feit.

2. Wanneer wordt PVF praktijk?

Wanneer het decreet definitief bekrachtigd zal zijn, moeten er uitvoeringsbesluiten worden opgesteld. Daarin zal staan hoe het decreet in de praktijk zal worden uitgevoerd. Met de voorbereiding daarvan is nu al gestart in een speciaal daartoe opgerichte Taskforce PVF, met daarin vertegenwoordigers van alle betrokkenen (gebruikers, voorzieningen, werknemers, VAPH, experts).

3. Hoe zal de persoon met een handicap worden geïnformeerd en voorbereid?

Het VAPH informeert de persoon met een handicap via haar 3-maandelijks magazine ST\*RK , via het e-zine PP 2020 en via haar website [www.vaph.be/pvf](http://www.vaph.be/pvf).

4. Als datum van invoering wordt januari 2015 vooropgesteld. Is dat realistisch?

Deze datum is nog altijd het streefdoel, waarbij het wel duidelijk is dat het zal gaan over een gefaseerde invoering waarbij nieuwe instromers als eerste gebruik maken van de PVF, de overige gebruikers volgen gefaseerd.

PVF staat trouwens niet op zich; het is een belangrijke pijler van het PP 2020, er zijn ook andere elementen van cruciaal belang. Zo is in de sector een grondige vernieuwing ingezet, die moet leiden tot een reëel vraag gestuurd aanbod. Het huidige aanbod moet flexibel en dynamisch kunnen inspelen op (wisselende) ondersteuningsnoden van personen met een handicap en hun gezin. En dat betekent ook een omwenteling in de sector, op administratief en personeel vlak in de voorzieningen. Dat wordt door voortrekkers nu al in de praktijk omgezet: zopas (14/1) engageerden ruim 40 voorzieningen zich nog om over te stappen naar een multi functioneel aanbod (de MFC's) voor minderjarigen, waardoor al meer dan 50 voorzieningen in dit systeem zitten. Vanaf 2014 zullen een 40-tal voorzieningen voor meerderjarigen ook hun aanbod meer flexibel maken (FAM, flexibel aanbod meerderjarigen). Verder zijn er een reeks zorgvernieuwingsprojecten over heel Vlaanderen, waaruit we al heel wat positieve zaken hebben kunnen leren over wat bv. sociaal ondernemerschap of community building en vermaatschappelijking van de zorg kan betekenen voor de persoon met een handicap. In elke provincie begeleiden diensten ondersteuningsplan nu al Personen met een handicap om hun ondersteuning te organiseren, niet alleen met handicap specifieke hulp, maar vooral ook door het bouwen van netwerken rond de persoon met een handicap, het kijken waar reguliere diensten kunnen worden ingezet enz. Het zijn goede initiatieven, die ons zeker nog veel zullen leren voor het omzetten naar de praktijk van dit decreet.

5. Er wordt steeds gesteld dat met PVF en de uitvoering van de zorgvernieuwing rekening wordt gehouden met de Persoon met een handicap. Maar hoe gebeurt dit?

Om dit alles in overleg waar te maken en om het voorbereidend werk voor de uitvoeringsbesluiten die er moeten komen te coördineren, is er binnen het VAPH een 'Taskforce PVF' gestart.

Zowel de gebruikers als de voorzieningen zijn daar goed vertegenwoordigd, zoals zij dat ook zijn in het Raadgevend Comité van het VAPH.

Onder aansturing van de Taskforce zijn momenteel 5 werkgroepen actief: zij buigen zich samen met de betrokken actoren, dus ook de vertegenwoordigers van de Persoon met een handicap, over vragen als

- Hoe zullen de budgetten worden toegekend,
- vanaf wanneer kan een basisondersteuningsbudget toegekend worden,
- hoe kan het onderscheid gemaakt worden tussen gebruikelijke en boven gebruikelijke zorg,
- hoe kunnen de woon- en leefkosten ingeschat worden
- hoe kan de resterende ondersteuningsnood bepaald worden.

En het is best mogelijk dat er nog andere thema's aan bod zullen komen als dat nodig blijkt.

Te vermelden valt hier ook dat het VAPH al heel wat onderzoekswerk verricht heeft, denk maar aan het Zorgzwaarte instrument. Dit instrument kan ingezet worden om, samen met de persoon met een handicap, diens zorgzwaarte betrouwbaar in te schatten.

6. Vandaag is er geld tekort om aan de zwaarste ondersteuningsvragen te beantwoorden. Hoe kan PVF, waarbij heel veel geld zal gaan naar mensen die beperkte ondersteuning nodig hebben, dat helpen realiseren?

PVF is een van de sporen in PP 2020. Het nieuwe ondersteuningsbeleid impliceert een grondige transformatie van de sector van zorg en ondersteuning aan personen met een handicap. Gedeelde verantwoordelijkheid voor de zorg en ondersteuning staat hierbij centraal: zorg door gezins- en familieleden, informele ondersteuning binnen de lokale gemeenschap, reguliere dienstverlening én gespecialiseerde zorg en ondersteuning dienen elkaar onderling te versterken en aan te vullen. Hierbij is het creëren van een flexibel aanbod waarbij de Persoon met een handicap effectief een keuze heeft erg belangrijk. Wanneer iemand i.p.v. 24/24,7/7 in een voorziening te verblijven, de keuze krijgt om, in functie van diens mogelijkheden, te kiezen tussen bv. enkele dagen thuisblijven met de nodige ondersteuning en dat afwisselen met bv. een kortverblijf, dan is het duidelijk dat je meer ruimte krijgt om iemand anders in de voorziening op te vangen. Wanneer een paar mensen in een dagcentrum zelfs maar enkele uren kiezen voor begeleid werken, dan geeft dat niet alleen aan hen en hun 'werkgever' een hoop voldoening, het creëert in het dagcentrum ook weer meer ruimte voor opvang van andere personen.

Daarnaast zullen via het BOB heel wat mensen met een handicap perfect hun nodige ondersteuning kunnen organiseren via bv. de inzet van hun familie, vrienden, reguliere diensten.

Je kan dit systeem als een ouderwetse weegschaal zien: aan de ene kant zullen zij, die in eigen omgeving kunnen en willen blijven daarbij beter ondersteund worden waardoor ze misschien zelfs helemaal geen handicap specifieke ondersteuning nodig hebben, aan de andere kant zal hierdoor meer dan waarschijnlijk de ruimte vrijkomen voor wie wel handicap specifieke steun nodig heeft, temeer ook al omwille van het veel flexibeler aanbod daar.

Dit alles neemt niet weg, daar is iedereen het over eens, dat er moet blijven ingezet op bijkomende middelen voor een volwaardige ondersteuning van deze bevolkingsgroep.

Het decreet persoonsvolgende financiering voorziet dan ook expliciet in een groeipad.

7. Het VAPH verspreidde een folder over PVF in augustus. Nu is het ontwerpdecreet goedgekeurd door de Vlaamse Regering. Welk zijn de inhoudelijke wijzigingen sindsdien?

Inhoudelijk zijn er geen wijzigingen. De inhoud van de brochure uitgebracht in augustus is nog steeds juist. Alleen is er ondertussen een bepaling in het decreet opgenomen dat ook het basisondersteuningsbudget (BOB) stapsgewijze kan ingevoerd worden.

We zijn nog altijd in voorbereiding van PVF. De goedkeuring nu is een heel belangrijke stap, maar er moet nog een weg afgelegd. Na de bespreking in de Commissie Welzijn en het parlement, kan het decreet definitief worden. Bedoeling is om intussen al te starten met de voorbereiding van de uitvoeringsbesluiten, die uiteindelijk de omzetting in de praktijk moeten mogelijk maken.

Vanaf 1 januari 2015 wordt gestart met de gefaseerde invoering, waarbij de nieuwe instromers eerst in het nieuwe systeem zullen stappen.

Zij die op 1 januari 2015 al VAPH-ondersteuning krijgen (PAB, Zorg in Natura), zullen voor 2020 ook een persoonsvolgend budget krijgen. Het projectplan Perspectief 2020 wordt dus nog steeds gevolgd zoals vooropgesteld.

In de praktijk wordt de transitie geleidelijk aan zichtbaar: er is intussen RTH, er zijn de DOP's. Sommige personen met een handicap kunnen en maken nu al gebruik van een veel flexibeler aanbod in die voorzieningen en reguliere diensten enten hun aanbod al op de omslag die PP 2020 voorop stelt.

8. Hoe gaat dit alles betaald worden? Er was sprake van een verhoging van de bijdrage zorgverzekering met 25 Euro. Klopt dit? Is daar al initiatief toe genomen?

Deze beslissing kadert in een veel ruimer verhaal, het zogenaamde 'groenboek' en zal deel uitmaken van de regeringsonderhandelingen.

Worden de personen met een handicap voldoende betrokken bij de uitwerking van deze vernieuwing? Als ja, hoe?

Binnen het VAPH is een Taskforce PVF aan de slag. Daarin worden alle voorbereidingen voor de overstap naar de invoering voorbereid samen met vertegenwoordigers van de gebruikers, voorzieningen, vakbonden, het VAPH.

9. Ik zal een 'budgetruzakje' krijgen en heb een verstandelijke handicap: is er ondersteuning voorzien om mij te helpen met het beheren van dat geld?

Personen zullen zich kunnen laten ondersteunen in het beheer van hun budget. Hiertoe zullen organisaties vergund worden. Bijvoorbeeld verenigingen van budgethouders. Organisaties die niet rechtstreeks toegankelijke zorg en ondersteuning aanbieden en organisaties die mee instaan voor indicatiestelling kunnen deze ondersteuning niet op zich nemen.

10. Vandaag heb ik een PAB. Zal er voor mij veel veranderen en wat?

Er zal niet veel veranderen. Mogelijk komt U op termijn in een andere budgetschaal terecht, maar dat is nog niet uitgemaakt. Binnen het nieuwe systeem zal U vlotter kunnen combineren met ondersteuning vanuit voorzieningen.

Het decreet voorziet in een overgangsregeling voor personen die nu reeds gebruik maken van PAB.

11. Onze zoon zit in een voorziening en voelt zich daar heel goed. Zal er voor hem veel veranderen, kan hij daar blijven en wie beslist?

Uw zoon kan zonder meer verder in de voorziening verblijven. Dat is zijn persoonlijke keuze. Wel kunnen, na inschaling binnen de persoonsvolgende financiering, de middelen die voor hem worden voorzien, aangepast worden aan zijn zorgzwaarte, en kunnen die naar boven of beneden aangepast worden. In zoverre hij kiest voor een voucher, waarbij het VAPH de middelen rechtstreeks doorstort naar de voorziening, zal er voor hem niet veel veranderen. Hij krijgt wel de keuze, indien hij dat wenst, eventueel over te stappen naar een andere voorziening en hij kan ervoor kiezen om (een deel van) zijn persoonsvolgend budget in te zetten als cash-budget

13. Zal de PVB ( tweede trap) enkel kunnen worden gebruikt voor VAPH ondersteuning?

Het basisondersteuningsbudget kan vrij besteed worden, en dus ook aan kosten buiten de VAPH-ondersteuning.

Het budget in de tweede trap is in eerste instantie bedoeld om gespecialiseerde VAPH-ondersteuning te realiseren, maar kan ook ingezet worden om reguliere of informele zorg en ondersteuning (dus buiten cirkel 5) te organiseren.

#### 14. Waar zal ik in de toekomst terecht kunnen voor mijn ondersteuning?

De persoon met een handicap zal kiezen bij welke door het VAPH vergunde zorgaanbieder hij zijn ondersteuning inkoop. Het basisondersteuningsbudget kan ook ingezet worden voor de betaling van kosten bij ondersteuning door andere diensten, zoals thuiszorg, die niet onder het VAPH vallen.

De bestedingsmogelijkheden van het cash-budget zullen vergelijkbaar zijn met deze van het huidige PAB.

#### 15. Wie zal oordelen over mijn ondersteuning?

Het VAPH kent een budget toe op basis van het ondersteuningsplan en de zorgzwaarte. In het ondersteuningsplan wordt weergegeven welke ondersteuning er nodig is, rekening houdend met de concrete situatie. De persoon met een handicap wordt betrokken bij het opstellen van het ondersteuningsplan. Indien nodig, en zeker vanaf een bepaalde mate van ondersteuningsnood, wordt ook de zorgzwaarte bepaald; dit is een schaal die objectief de weerslag van de handicap weergeeft op de verschillende levensdomeinen. Het VAPH zal uiteindelijk het budget bepalen en toekennen. Maar het is de persoon met een handicap die, binnen bepaalde regels, mee bepaalt waaraan het budget zal besteed worden

#### 16. Er wordt altijd gesproken van een cashbudget en vouchers. Wat zijn die vouchers precies, hoe besteed ik die?

Het cash budget kan je besteden aan de ondersteuning die je zelf organiseert, bijvoorbeeld door het zelf aanwerven van assistenten. Vouchers worden ingezet om ondersteuning te verkrijgen van vergunde diensten. In functie van de VAPH ondersteuning die je nodig hebt, zal je een voucher 'krijgen', een bepaald pakket aan middelen voor ondersteuning. Die heb je dan niet zelf in handen, maar het VAPH zal op basis van het gebruik dat jij gemaakt hebt/ zal maken van (een) VAPH dienst(en), voor zover dat binnen het toegekende pakket aan middelen blijft, die diensten rechtstreeks vergoeden voor de geboden ondersteuning. Dit om administratieve rompslomp voor de Persoon met een handicap te vermijden.

#### 17. Ik blijf liefst zo lang mogelijk thuis, mijn ouders nemen heel wat zaken op zich om dat mogelijk te maken. Maar wat als ik ouder wordt, ga ik hen dan moeten belasten tot hun dood?

In je ondersteuningsplan zal ook rekening worden gehouden met de zorgzwaarte en je eigen wensen. Het inzetten van de binnenste cirkels, dit is het eigen netwerk en de mantelzorgers, gaat uit van een positieve visie: de Persoon met een handicap toelaten zo lang mogelijk, zo gewoon mogelijk, in eigen omgeving te blijven. Het is niet de bedoeling dit eigen netwerk uit te putten/wringen.

Er zal een procedure uitgewerkt worden waardoor het mogelijk is een herziening te vragen. Het ondersteuningsplan moet dan worden aangepast aan de gewijzigde situatie of wensen van de persoon met een handicap en zijn omgeving. Binnen de beschikbare middelen, en rekening houdend met de dringendheid van de vraag, kan het persoonsvolgend budget dan aangepast worden.